

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

проф. д.н. Мария Нейкова Кънева

Член на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.6. Право, научна специалност: Гражданско и семейно право, за нуждите на катедра „Гражданскоправни науки“ към Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, обявен в "Държавен вестник" бр. 63 от 01.08.2025 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Настоящата рецензия представям, във връзка със Заповед № 1908 от 18.09.2025 г. на Ректора на Югозападен университет “Неофит Рилски”, в качеството на член на научното жури по конкурса за заемане на академична длъжност “професор”.

1. Информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Асен Александров Воденичаров.

Съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, кандидатът е подал в срок заявление за участие в конкурса по образец, към което е приложил съответната документация, а именно автобиография по европейски образец, авторска справка за оригиналните научни приноси в научните трудове, с които кандидата участва в конкурса, резюмета и др.

Доц. д-р Асен Воденичаров е завършил висше образование по специалност „Право“ в Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1999 г., като паралелно с това е придобил образователно-научна степен „магистър“, научна специалност „Публична администрация“ в Правно-историческия факултет към Югозападен университет „Неофит Рилски“, също през 1999 г.

В периода от 2000 г. до 2018 г. заема длъжностите асистент, старши асистент и главен асистент към Катедра „Гражданскоправни науки“, Правно-исторически факултет, Югозападен университет “Неофит Рилски”. През 2013 г. защитава успешно дисертационния си труд на тема „Правно положение на Европейското кооперативно дружество (Сравнителноправна уредба)“, с което придобива научната степен „доктор“, а през 2018 г. се хабилитира по научната специалност

„Гражданско и семейно право“ с монография на тема „Европейско дружество“. От 2018 г. до настоящия момент включително, е доцент в Югозападен университет „Неофит Рилски“. Преподава по задължителните учебни дисциплини „Гражданско право – обща част“ и „Вещно право“ в специалност „Право“ и „Гражданско право – обща част“ в специалност „Публична администрация“.

Кандидатът има успешна, многопластова и стабилна научна кариера, която се отличава с последователност и устойчивост във времето.

От 1999 г. до 2000 г. доц. д-р Асен Воденичаров е съдебен кандидат в Софийски градски съд, от 2000 г. до 2004 г. упражнява дейност като адвокат, вписан в Софийски адвокатска колегия, а от 2004 г. до момента включително е съдия.

Има множество публикувани статии и доклади, както в национални, така и в международни научни издания. Автор е на редица публикации, свързани с актуални и дискуссионни въпроси в областта на правото на Европейския съюз и вещното право.

2. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност

Кандидатът участва в настоящия конкурс със солидна по качество и количество научна продукция. Като част от конкурсната документация, е представена справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съответно на допълнителните изисквания, посочени във вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, от която е видно че е налице неоспоримо и пълно съответствие с критериите, като в допълнение същите са дори надхвърлени.

Относими са показателите по Групи А, В, Г, Д и Е. Прави впечатление високият брой декларираните точки по Групи Г и Д /по 180 декларираните точки за група, при необходими едва по 100/, свързани съответно с обем от множество публикации и с цитируемост. Няма установено плагиатство в неговите научни трудове, статии, доклади и пр. Впечатление прави, че кандидатът е участвал в множество образователни проекти и се занимава активно с научна дейност в различни области на правото. За горното свидетелства и обстоятелството, че кандидатът е осъществил успешно научно ръководство над двама вече защитили докторанти /видно от показателите по Група Е/ и към момента осъществява ръководство над други четирима докторанти, включително по нотариално и по римско право.

3. Учебна и преподавателска дейност на кандидата

Преподавателската дейност на доц. д-р Асен Воденичаров се отличава с дългогодишна последователност и висока професионална ангажираност. Учебната дейност е фокус на кандидата от над 20 години, което допринася за изграждането на стабилния му академичен профил и непрекъснатото му надграждане, за което свидетелства и богатият обем публикации, посветени на винаги актуални и дискуссионни теми.

Кандидатът е преподавател-титуляр по задължителните учебни дисциплини „Гражданско право – обща част“ и „Вещно право“ в специалност „Право“ и „Гражданско право – обща част“ в специалност „Публична администрация“. Натрупаният му опит показва устойчивото му присъствие в академичната среда и свидетелства за изключителните му компетенции и високите стандарти при осъществяване на преподавателската му дейност.

Насочеността на учебната и преподавателската дейност, осъществявана от кандидата, напълно отговаря на профила на академичната длъжност в специалност „Гражданско и семейно право“, за която същият кандидатства, с оглед на което считам че доц. д-р Асен Воденичаров покрива в цялост изискванията по отношение на конкурса и в този аспект.

4. Характеристика и оценка на научните и научно-приложните приноси в представените научни трудове

Кандидатът участва в конкурса със следните научни трудове: една монография - Право на ползване, публикувана в Университетско издателство „Неофит Рилски“, 2025 г., 239 стр., ISBN 978-954-00-0430-3, и девет научни публикации /статии и доклади/ - 1. Establishment of a Subsidiary European Company, публикувана в ICMS XXIII Proceedings, pp. 279-287, ISBN 978 164999158-4.

https://revistia.com/books/files/proceedings/icms23_proceedings_v2_ISBN_9781649991584.pdf, 2. The management organ in the architecture of the European structures for business association, публикувана в EMAN Conference Proceedings, Association of Economists and Managers of the Balkans, pp. 129-134, ISBN 978-86-80194-30-1, ISSN 2683-4510. <https://eman-conference.org/wp-content/uploads/2021/02/EMAN.2020.129.pdf>. 3. Civil law status of the supervisory organ in European business companies, публикувана в: ERAZ 2020 Conference Proceedings, pp. 303-309, ISSN 2683-5568, ISBN 978-86 80194-33-2. <https://eraz-conference.com/wp-content/uploads/2021/03/ERAZ.2020.303.pdf>. 4. Учредяване на Европейски икономически субект с кооперативна идентичност, публикувана в Икономически и социални алтернативи, УНСС, 2020, бр.1, с. 111-122, ISSN

(print): 1314-6556, ISSN (online): 2534-8965.
<https://www.unwe.bg/doi/alternativi/2020.1/ISA.2020.1.10.pdf> 5. Някои въпроси относно придобивната давност на недвижими имоти, публикувана в Юридически сборник, Том XXXI, БСУ, 2024, с.130-136, ISSN 1311-3771. .
<http://research.bfu.bg:8080/server/api/core/bitstreams/c5654abf-b978-43fd-8040-f0d3fd309ebf/content> 6. Приложение на института на придобивната давност по отношение на правните субекти, публикувана в Списание „Право, политика и администрация“, ЮЗУ, бр.2, 2024, с. 47-51, ISSN 2367-4601.
<https://lpajournal.swu.bg/%d1%82%d0%be%d0%bc-11%20%d0%b1%d1%80%d0%be%d0%b9-2-2024%d0%b3/> 7. Limited Real Rights and Their Influence on the Economy, в LIMEN 2024 Conference Proceedings, Vienna, Austria, ISSN 2683-6149, ISBN 978-86 80194-92-9 /под печат, съавт./; 8. Някои въпроси относно правото на ползване, представена за Научна конференция с международно участие: „Право: теория и практика“, 27-28 юни 2025, Варна, ISSN 1313-7263 /под печат/. 9. Правно-исторически анализ на правото на ползване в българското законодателство, в ЕПОХИ: историческо списание на Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”. – В. Търново, т. 33, № 2, 2025, ISSN: 2534-8418 (Online), ISSN: 1310-2141 (Print) /под печат/.

Трудовете на кандидата се отличават с тематично разнообразие, като обхващат многоспектрни и дискуссионни проблеми в областта на правната наука. Те отговарят на специалността „Гражданско и семейно право“, за която е обявен конкурсът.

Спазени са изискванията на чл.29, ал.1 т.3 от ЗРАСРБ - представени са монографичен труд и публикации в специализирани научни издания, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Централно място измежду горните заема монографията на доц. д-р Асен Воденичаров „Право на ползване“. Тя е в обем от 239 страници и се състои от увод, четири глави, които от своя страна са поделени на раздели, разделите – на параграфи, и заключение, съдържащо представяне на направените изводи. Използван е забележителен обем литература (общо 89 заглавия, от които 82 български и 7 чуждестранни), както и богата съдебна и тълкувателна практика (общо 50 решения, определения и тълкувателни решения). Работата е структурно изчистена и подходящо систематизирана. Тя предлага преглед на основните положения, свързани с изследване правото на ползване, исторически анализ, поставя за обсъждане актуални и дискуссионни проблеми, които възникват в теорията и практиката и надгражда чрез извършване на правно-сравнителен анализ между българското и някои чуждестранни европейски законодателства

/предимно италианското/. Авторът е направил подробно и задълбочено изследване чрез представяне на конкретни съвременни казуси, които е разгледал през призмата на разнообразна методология. От използваните методи, най-често прилагани от автора са историческият и сравнително-правният метод.

В хабилитационния труд са отразени множество научни и научно-приложни приноси.

На първо място, това е извършеното сравнение между правото на ползване, съобразно днес действащия ЗС и отделните права на плодopolзване, употреblение и обитаване, съществували в ЗИСС /отм./ и съществуващи и днес в редица други европейски правни уредби /италианската, румънската, испанската и др./. Изследването на историческото развитие на правото на ползване, както и неговата еволюция във времето, се явява основа за множество от направените в труда изводи, които са подкрепени от подробна и детайлна аргументация. Авторът извършва изключително прецизен и изчерпателен детайлен анализ на възприетото от законодателя разрешение в този смисъл, като разглежда въпросът за неговата подходящност и удачност, с оглед обществено-икономическите различия, съществуващи в обществото. На тези проблеми е отделена голяма част от неговата монография, което позволява разглеждането на различни практически проблеми при двете различни разрешения и установяване възможности за тяхната преодолителност.

Научен принос от особено значение се явява проучването на обектите, върху които законът позволява учредяване на право на ползване. Силно засегнати са научно-техническото развитие и динамиката на обществените отношения в съвременния свят, които създават възможности за учредяване право на ползване върху различни неконвенционални обекти с разнообразно предназначение. В монографията е отделено специално внимание на последното, с оглед изискването на чл. 56, ал. 1 ЗС за използване на съответната вещ, съобразно нейното предназначение и без тя да се променя съществено. Поставят се изключително актуални въпроси по повод обекти като офиси, ателиета, контейнери /“за живеене“/, чието предлагане последните години се засили и много други. Един от основните въпроси, които се поставят за разглеждане, е този за липсата на установена форма за действителност по отношение учредяване правото на ползване в някои случаи и необходимостта от установяване на такава за в бъдеще. Положително трябва да се оцени предложението на доц. д-р Асен Воденичаров във връзка с установяването на писмена форма с нотариално удостоверени подписи по отношение учредяването право на ползване върху преместваеми обекти, които се използват за живеене /специфично контейнери/, с оглед запазване на правната сигурност и сигурността на гражданско-правния оборот.

Налице са множество приноси моменти по отношение предназначението на възможните обекти на правото на ползване, като в тази връзка умело изследвани и анализирани са множество различни разпоредби, включително от ЗУТ, теоретични разработки и съдебна практика. Този многоспектърен метод на проучване е позволил на автора да достигне до задълбочени изводи и нови интерпретации, които разкриват досега слабо изследвани аспекти на проблема и представляват съществен принос в развитието на правната теория в разглежданата област.

С приносен характер се отличава и анализът на правата и задълженията на учредителя на правото на ползване и ползвателя. Следва да бъде подкрепено направеното от автора разграничение между задължението за ползване на вещта, съобразно нейното предназначение, и това за обикновено употребуване. Последното авторът извежда като отделно задължение, което представлява абсолютна новост за правната доктрина. Горното е направено със солидна аргументация, като двете задължения са разграничени по своето естество и същина. Посочени са дори конкретни примери, които потвърждават направените от автора изводи и допринасят за изясняване на разликите между двете.

Особен научен принос е поставянето на въпроса за липсата на законовоустановена възможност за собственика на вещта, учредител на правото на ползване, да упражнява редовен и своевременно контрол върху своята вещ – обект на правото на ползване. Авторът се спира на обстоятелството, че макар законът да предоставя възможност за собственика да прекрати едностранно правото на ползване по реда на чл. 61 ЗС при наличието на определени предпоставки, за последния съществува интерес единствено да се увери, че ползвателят изпълнява задължението си да я поддържа в добро състояние. Тази нормативна празнота е умело идентифицирана от доц. д-р Асен Воденичаров, като е предложено и конкретно разрешение – да бъде установена изрична възможност за собственика да проверява вещта си, респективно да му бъде осигурен достъп до нея в определен ден, през определен период, или по негово искане, когато това няма да представлява съществено затруднение за ползвателя. В същото време, авторът е обърнал внимание и на обстоятелството, че в никакъв случай не бива да се допуска подобно осведомяване да се превръща в пречка за ползвателя да упражнява спокойно правото си. В този смисъл, вниманието на автора към детайла следва да бъде отбелязано. Впечатляваща е прецизността, с която доцент Воденичаров анализира разглежданата проблематика – вниманието към нюансите и стремежът към обхващане на всички релевантни гледни точки представляват безспорен научен принос.

Друг момент с приносно значение е разглеждането на задължението за съставяне на опис при предаването на вещта не само като задължение, но и като

право за ползвателя, респективно като право и задължение за самия собственик – учредител на вещното право на ползване. Това виждане също следва да бъде подкрепено, като авторът е изложил подробни аргументи в тази връзка.

Приносни моменти се откриват и при извършеното изследване на въпросите, свързани с погасяване правото на ползване по давност. Следва да бъде споделено мнението на автора в разгледаната от него интересна хипотеза по отношение невъзможността правото на ползване да се счита за погасено по давност, ако вещта се използва от ползвателя, но не съобразно нейното предназначение.

Измежду представените научни публикации на автора /статии и доклади/, с особен научен принос се открояват тези, свързани с изследването на придобивната давност, а именно: „Някои въпроси относно придобивната давност на недвижими имоти“, публикувана в Юридически сборник, Том XXXI, БСУ, 2024, с.130-136, ISSN 1311-3771, и „Приложение на института на придобивната давност по отношение на правните субекти“, публикувана в Списание „Право, политика и администрация“, ЮЗУ, бр.2, 2024, с. 47-51, ISSN 2367-4601.

В първата от горепосочените статии, са изследвани актуални въпроси, свързани с позоваването на изтекла давност в полза на владелеца и правните последици при снабдяването с констативен нотариален акт за собственост, както и при наличие на конкуренция на придобивни основания. Авторът е посочил установени основни правни положения, с които е съобразил последващия си анализ на различни хипотези. Специално внимание заслужава разгледания въпрос относно стойността на дадени свидетелски показания от лице, което е придобило впечатления по отношение владението на конкретен имот, когато е било непълнолетно. Положително оценявам заключението, до което доцент Воденичаров е достигнал по този проблем, а именно че не съществува правна пречка в този смисъл, доколкото придобитите лични впечатления са част от вътрешния мир на гражданскоправния субект, респективно не се влияят от възрастта на лицето.

В статията „Приложение на института на придобивната давност по отношение на правните субекти“ са изследвани ключови моменти при обсъждането на различни хипотези при съсобственост. И тук прави впечатление фокуса на автора върху актуални проблеми, които възникват в практиката - един подход, който заслужава висока оценка поради своята значимост и приложимост.

Следва да се отбележи, че за обсъждане на множеството практически проблеми и предлагането на подходящи разрешения в този смисъл, допринася не

само богатият житейски и научен опит на автора в академичните среди, но и дългосрочната му кариера като съдия в съдебната система. Този факт е от несъмнено положително значение при хармонизирането на теоретичната рамка с реалността в практиката, което кандидатът успешно постига във всеки от своите трудове.

Особено внимание заслужават и посочените по-горе доклади на доцент Воденичаров, представени на различни конференции и научни форуми. Те се отличават с тематично и методологическо разнообразие, което свидетелства за неговата богата научна ангажираност и задълбочена изследователска дейност.

В справката си за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, кандидатът е посочил общо 30 цитирания на свои публикации /9 от които в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 21 в нереферирани списания с научно рецензиране/. Този висок обем от цитирания свидетелства за авторитета на доц. Воденичаров в научните среди и актуалността на неговите трудове.

5. Заключение

Научните трудове на доц. Воденичаров, представени в настоящата конкурсна процедура, по качество отговарят на изискванията на закона. В тях се съдържат многобройни научни приноси. Повечето от разработките имат и голямо практическо значение.

Предвид гореизложеното, отчитайки изпълнението и дори надхвърлянето на установените национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, с оглед постигнатите изследователски, научни и приложни резултати, актуалността, обема, приложимостта и значимостта на представените от кандидата научни трудове, преподавателската практика и високите делови и професионални качества, с които се отличава кандидатът, убедено давам своята положителна оценка и препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да гласуват за присъждане на академичната длъжност „професор“ на доц. д-р Асен Александров Воденичаров в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.6. Право, научна специалност: Гражданско и семейно.

Рецензент:

/проф. д.н. Мария Нейкова/

REVIEW

by

Prof. D.Sc. Maria Neykova Kaneva

Member of the academic jury for the procedure for obtaining the academic position of “Professor” in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional Field: 3.6. Law, academic specialty: Civil and Family Law, for the needs of the Department of Civil Law Sciences at the Faculty of Law and History of South-West University “Neofit Rilski” – Blagoevgrad, announced in the State Gazette No. 63 of 01.08.2025.

HONOURABLE MEMBERS OF THE ACADEMIC JURY,

I hereby submit the present review in connection with Order No. 1908 of 18.09.2025 of the Rector of South-West University “Neofit Rilski”, in my capacity as a member of the academic jury for the procedure for obtaining the academic position of “Professor”.

Information about the candidates in the current procedure

The only candidate in the present procedure is Assoc. Prof. Asen Aleksandrov Vodenicharov, Ph.D.

In accordance with the requirements of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and its Implementing Regulations, the candidate submitted, within the prescribed time limit, an application for participation in the current procedure using the official form, to which the relevant documentation was attached, namely: a curriculum vitae in European format; an author’s report on the original scholarly contributions in the works with which the candidate participates in the procedure; abstracts; and other materials.

Assoc. Prof. Asen Vodenicharov graduated in Law at the Faculty of Law of Sofia University “St. Kliment Ohridski” in 1999, while simultaneously obtaining a master’s degree in the academic specialty “Public Administration” at the Faculty of Law and History of South-West University “Neofit Rilski”, also in 1999.

In the period from 2000 to 2018 he held the positions of Assistant, Senior Assistant and Chief Assistant at the Department of Civil Law Sciences, Faculty of Law and History, South-West University “Neofit Rilski”. In 2013 he successfully

defended his doctoral dissertation entitled “The Legal Status of the European Cooperative Society (Comparative-Law Regulation)”, thereby obtaining the academic degree “Doctor (Ph.D.)”, and in 2018 he was habilitated in the academic specialty “Civil and Family Law” with a monograph entitled “European Company”. From 2018 to the present, he has been an Associate Professor at South-West University “Neofit Rilski”. He teaches the compulsory academic disciplines “Civil Law – General Part” and “Property Law” in the Law programme, and “Civil Law – General Part” in the Public Administration programme.

The candidate has a successful, multi-layered and stable academic career, distinguished by consistency and sustainability over time.

From 1999 to 2000 Assoc. Prof. Asen Vodenicharov was a judicial trainee at Sofia City Court; from 2000 to 2004 he practised as an attorney registered with the Sofia Bar Association; and from 2004 to the present he has been a judge.

He has numerous published articles and papers in both national and international scholarly editions. He is the author of a number of publications addressing current and debated issues in the field of European Union law and property law.

Assessment of compliance with the minimum national requirements for holding the academic position

The candidate participates in the present procedure with scholarly output that is solid in both quality and quantity. As part of the procedure documentation, a report has been submitted on compliance with the minimum national requirements for holding the academic position of “Professor”, as well as the additional requirements specified in the internal rules for the development of the academic staff at SWU “Neofit Rilski”. It is evident from this report that there is indisputable and full compliance with the criteria, which are, moreover, exceeded.

Relevant are the indicators in Groups A, B, C, D and E. Noteworthy is the high number of declared points in Groups C and D (180 declared points per group, with only 100 required), corresponding respectively to the volume of numerous publications and to citations. No plagiarism has been established in his scholarly works, articles, papers, etc. It is noteworthy that the candidate has participated in numerous educational projects and is actively engaged in research in various fields of law. This is further evidenced by the fact that the candidate has successfully supervised two doctoral students who have already defended (as shown by the indicators in Group E) and is currently supervising another four doctoral students, including in Notarial Law and Roman Law.

Teaching and educational activity of the candidate

The teaching activity of Assoc. Prof. Asen Vodenicharov is distinguished by long-standing consistency and high professional engagement. Teaching has been the candidate's focus for over 20 years, which contributes to the construction of his stable academic profile and its continuous enhancement, as evidenced by the substantial volume of publications devoted to invariably current and debated topics.

The candidate is the principal lecturer in the compulsory academic disciplines "Civil Law – General Part" and "Property Law" in the Law programme and "Civil Law – General Part" in the Public Administration programme. His accumulated experience shows his sustained presence in the academic environment and attests to his exceptional competence and the high standards observed in his teaching activity.

The orientation of the teaching and educational activity carried out by the candidate fully corresponds to the profile of the academic position in the specialty "Civil and Family Law" for which he is applying, and therefore I consider that Assoc. Prof. Asen Vodenicharov fully meets the requirements of the current procedure in this respect.

Characteristics and evaluation of the scholarly and applied contributions in the submitted works

The candidate participates in the procedure with the following scholarly works: one monograph — Right of Use, published by the University Press "Neofit Rilski", 2025, 239 pp., ISBN 978-954-00-0430-3, and nine scholarly publications (articles and papers): 1. Establishment of a Subsidiary European Company, in ICMS XXIII Proceedings, pp. 279–287, ISBN 978 164999158-4. https://revistia.com/books/files/proceedings/icms23_proceedings_v2_ISBN_9781649991584.pdf, 2. The management organ in the architecture of the European structures for business association, in EMAN Conference Proceedings, Association of Economists and Managers of the Balkans, pp. 129–134, ISBN 978-86-80194-30-1, ISSN 2683-4510. <https://eman-conference.org/wp-content/uploads/2021/02/EMAN.2020.129.pdf>. 3. Civil law status of the supervisory organ in European business companies, in ERAZ 2020 Conference Proceedings, pp. 303–309, ISSN 2683-5568, ISBN 978-86 80194-33-2. <https://eraz-conference.com/wp-content/uploads/2021/03/ERAZ.2020.303.pdf>. 4. Establishment of a European Economic Entity with a Cooperative Identity, Economic and Social Alternatives, UNWE, 2020, No. 1, pp. 111–122, ISSN (print): 1314-6556, ISSN (online): 2534-8965.

<https://www.unwe.bg/doi/alternativi/2020.1/ISA.2020.1.10.pdf> 5. Some Issues Concerning Acquisitive Prescription of Immovable Property, Law Journal, Vol. XXXI, Burgas Free University, 2024, pp. 130–136, ISSN 1311-3771. <http://research.bfu.bg:8080/server/api/core/bitstreams/c5654abf-b978-43fd-8040-f0d3fd309ebf/content> 6. Application of the Institute of Acquisitive Prescription with Respect to Legal Subjects, Law, Politics and Administration, SWU, No. 2, 2024, pp. 47–51, ISSN 2367-4601. https://lpajournal.swu.bg/том-11_брой-2-2024r/ 7. Limited Real Rights and Their Influence on the Economy, in LIMEN 2024 Conference Proceedings, Vienna, Austria, ISSN 2683-6149, ISBN 978-86 80194-92-9 (in print, co-auth.); 8. Some Issues Concerning the Right of Use, presented at the Scientific Conference with International Participation: “Law: Theory and Practice”, 27–28 June 2025, Varna, ISSN 1313-7263 (in print). 9. A Legal-Historical Analysis of the Right of Use in Bulgarian Legislation, in EPOCHI: Historical Journal of Veliko Tarnovo University “Sts. Cyril and Methodius”, Veliko Tarnovo, Vol. 33, No. 2, 2025, ISSN: 2534-8418 (Online), ISSN: 1310-2141 (Print) (in print).

The candidate’s works are distinguished by thematic diversity, covering multi-spectral and debated problems in the field of legal science. They correspond to the specialty “Civil and Family Law”, for which the procedure is announced.

The requirements of Art. 29, para. 1, item 3 of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act have been observed — a monographic work and publications in specialised scholarly editions are presented, which do not duplicate those submitted for obtaining the educational and scientific degree “Doctor” and for holding the academic position of “Associate Professor”.

Central among the above is the monograph by Assoc. Prof. Asen Vodenicharov, “Right of Use”. It is 239 pages in volume and consists of an introduction, four chapters, which are in turn divided into sections, the sections into paragraphs, and a conclusion presenting the findings. An impressive body of literature is used (a total of 89 titles, of which 82 Bulgarian and 7 foreign), as well as rich case law and interpretative practice (a total of 50 judgments, rulings and interpretative decisions). The work is structurally clean and appropriately systematised. It offers an overview of the fundamental positions related to the study of the right of use, a historical analysis, raises for discussion current and debated problems that arise in theory and practice, and builds upon these by carrying out a comparative-law analysis between Bulgarian legislation and certain other European legal systems (predominantly the Italian). The author has conducted a detailed and in-depth study by presenting specific contemporary case studies, which are examined through the prism of a diverse methodology. Among

the methods used, the historical and the comparative-law methods are most frequently applied.

The habilitation work reflects numerous scholarly and applied contributions.

First of all, there is the comparison undertaken between the right of use under the currently applicable Property Act and the separate rights of usufruct, use and habitation that existed under the repealed Law on Property and which still exist today in a number of other European legal systems (Italian, Romanian, Spanish, etc.). The study of the historical development of the right of use and its evolution over time serves as the basis for many of the conclusions made in the work, which are supported by thorough and detailed argumentation. The author carries out an exceptionally precise and exhaustive analysis of the legislative solution adopted in this respect, examining its suitability and appropriateness in light of the socio-economic differences existing in society. A large part of the monograph is devoted to these issues, which allows for the consideration of various practical problems under the two different solutions and for identifying possibilities for overcoming them.

A contribution of particular significance is the study of the objects over which the law allows the establishment of a right of use. Scientific and technical development and the dynamics of social relations in the contemporary world are strongly affected, creating opportunities to establish a right of use over various non-conventional objects with diverse purposes. Special attention is devoted to this in the monograph, in view of the requirement of Art. 56, para. 1 of the Property Act that the relevant thing be used according to its purpose and without substantial alteration. Extremely topical questions are raised concerning objects such as offices, studios, containers (“for living”), the supply of which has increased in recent years, and many others. One of the principal issues examined is the lack of a prescribed form *ad validitatem* for the establishment of a right of use in certain cases and the necessity of establishing such a form in the future. The proposal by Assoc. Prof. Asen Vodenicharov regarding the establishment of a written form with notarised signatures for the establishment of a right of use over movable structures used for living (specifically containers), with a view to preserving legal certainty and the security of civil-law turnover, should be positively assessed.

There are multiple contributory points regarding the intended purpose of possible objects of the right of use; in this respect numerous different provisions — including of the Spatial Development Act — theoretical works and case law are skilfully researched and analysed. This multi-spectral method of study has enabled

the author to reach in-depth conclusions and new interpretations that reveal hitherto little-studied aspects of the problem and represent a substantial contribution to the development of legal theory in the area under review.

Also of contributory character is the analysis of the rights and obligations of the grantor of the right of use and of the user. The distinction made by the author between the obligation to use the thing according to its purpose and that of ordinary use should be supported. The latter is derived by the author as a separate obligation, which represents an absolute novelty for legal doctrine. This is done with solid argumentation, with the two obligations being distinguished by their nature and substance. Specific examples are even cited that confirm the conclusions reached by the author and contribute to clarifying the differences between the two.

A special scholarly contribution lies in raising the issue of the absence of a legally established possibility for the owner of the thing, the grantor of the right of use, to exercise regular and timely control over his thing — the object of the right of use. The author notes that although the law provides the owner with the option to unilaterally terminate the right of use under Art. 61 of the Property Act upon the presence of certain preconditions, the owner has an interest solely in being assured that the user fulfils the obligation to maintain the thing in good condition. This legislative lacuna is skilfully identified by Assoc. Prof. Asen Vodenicharov, and a concrete solution is proposed — to establish an explicit possibility for the owner to inspect his thing, respectively to be provided access to it on a specified day, at specified intervals, or upon his request, where this would not pose a substantial difficulty for the user. At the same time, the author also draws attention to the fact that in no case should such oversight be allowed to become an obstacle to the user's peaceful exercise of the right. In this sense, the author's attention to detail should be noted. The precision with which Assoc. Prof. Vodenicharov analyses the issues under consideration is impressive — the attentiveness to nuances and the striving to encompass all relevant viewpoints represent an indisputable scholarly contribution.

Another aspect of contributory significance is the consideration of the obligation to draw up an inventory upon delivery of the thing not only as an obligation but also as a right of the user, and correspondingly as a right and an obligation of the owner himself — the grantor of the limited real right of use. This view should also be supported, with the author having presented detailed arguments in this regard.

Contributory points are also found in the study of issues related to the extinction of the right of use by prescription. The author's opinion in the

interesting hypothesis he considers — regarding the impossibility of considering the right of use extinguished by prescription if the thing is being used by the user but not according to its intended purpose — should be shared.

Among the submitted scholarly publications of the author (articles and papers), those related to the study of acquisitive prescription stand out with particular scholarly contribution, namely: “Some Issues Concerning Acquisitive Prescription of Immovable Property”, Law Journal, Vol. XXXI, Burgas Free University, 2024, pp. 130–136, ISSN 1311-3771; and “Application of the Institute of Acquisitive Prescription with Respect to Legal Subjects”, Law, Politics and Administration, SWU, No. 2, 2024, pp. 47–51, ISSN 2367-4601.

In the former article, current issues are examined related to the invocation of elapsed prescription in favour of the possessor and the legal consequences when obtaining a confirmatory notarial deed of ownership, as well as in the presence of competing grounds for acquisition. The author has indicated established fundamental legal propositions, which he has taken into account in his subsequent analysis of different hypotheses. Particular attention is deserved by the issue considered regarding the value of witness testimony given by a person who acquired impressions regarding the possession of a specific property when he was a minor. I positively assess the conclusion reached by Assoc. Prof. Vodenicharov on this problem, namely that there is no legal impediment in this respect, insofar as the personal impressions acquired are part of the inner world of the civil-law subject and are not influenced by the person’s age.

In the article “Application of the Institute of Acquisitive Prescription with Respect to Legal Subjects” key points are examined in discussing various hypotheses in co-ownership. Here, too, one notices the author’s focus on current problems that arise in practice — an approach that deserves a high assessment due to its significance and applicability.

It should be noted that the discussion of numerous practical problems and the proposal of appropriate solutions in this sense are contributed to not only by the author's rich life and scholarly experience in academic circles, but also by his long-term career as a judge in the judicial system. This fact is of undoubtedly positive significance in harmonising the theoretical framework with reality in practice, which the candidate successfully achieves in each of his works.

Particular attention should also be paid to the above-mentioned papers by Assoc. Prof. Vodenicharov presented at various conferences and scholarly forums. They are distinguished by thematic and methodological diversity, which attests to his rich scholarly engagement and in-depth research activity.

In his report on compliance with the minimum national requirements for holding the academic position of “Professor”, the candidate indicates a total of 30 citations of his publications (9 of which in monographs and collective volumes with scholarly peer review and 21 in non-refereed journals with scholarly peer review). This high volume of citations attests to Assoc. Prof. Vodenicharov’s authority in scholarly circles and the currency of his works.

Conclusion

The scholarly works of Assoc. Prof. Vodenicharov submitted in the present procedure meet the statutory quality requirements. They contain numerous scholarly contributions. Most of the studies also have significant practical importance.

In view of the above, taking into account the fulfilment and even exceeding of the established national requirements for holding the academic position of “Professor”, and considering the research, scholarly and applied results achieved; the relevance, scope, applicability and significance of the scholarly works submitted by the candidate; the teaching practice; and the high business and professional qualities that distinguish the candidate, I confidently give my positive assessment and recommend that the esteemed Academic Jury vote to confer the academic position of “Professor” on Assoc. Prof. Asen Aleksandrov Vodenicharov, Ph.D., in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional Field: 3.6. Law, academic specialty: Civil and Family Law.

Reviewer:

/Prof. D.Sc. Maria Neykova/